

Codi ètic del Consorci Sociosanitari de Vilafranca del Penedès

Desembre 2012

Índex de continguts

1. Introducció.....	3
2. Codi ètic	4
Govern corporatiu	4
Funcionament i gestió de l'organització	4
Persones ateses i famílies	5
Persones voluntàries i col·laboradores	6
L'equip de professionals	6
L'entorn social i ambiental	7
3. Revisió i avaluació	8
4. Participants en l'elaboració del Codi ètic	8
5. Referents del Codi ètic.....	9
Els principis de la bioètica	9
Altres referents	9

1. Introducció

El Consorci Sociosanitari de Vilafranca del Penedès (CSSV) és una entitat de caràcter públic, d'àmbit local, que es dedica a tenir cura de les persones en diversos camps de la salut i l'atenció social. El CSSV es va constituir l'any 2002 i està integrat en les xarxes de serveis públics com a proveïdor del Servei Català de la Salut i de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.

Treballem en l'atenció a les persones amb malalties cròniques evolutives, la rehabilitació i atenció a les persones grans amb dependència, mitjançant un conjunt de serveis i dispositius que es troben al Centre Ricard Fortuny i al Centre Sant Francesc.

Per garantir una atenció integral a les persones al llarg de l'evolució de les seves necessitats, tots els nostres serveis estan coordinats entre ells, i amb els altres equipament de salut i d'atenció social del municipi de Vilafranca i de la comarca de l'Alt Penedès.

Entenem que les consideracions ètiques són un component essencial que ha d'orientar la nostra pràctica quotidiana, tant en l'àmbit organitzatiu com en l'actuació personal de cada professional de la Institució. Per això, hem valorat la importància d'elaborar un Codi ètic, que contingui el conjunt de valors i compromisos d'actuació compartits per totes les persones que integren el CSSV, i que orienti el nostre comportament amb les persones ateses i les seves famílies, les relacions amb i entre l'equip de professionals, l'estil de gestió de la Institució i la relació amb el seu entorn.

Els valors i les pautes de conducta recollits en el present Codi ètic es fonamenten en la Missió, Visió i Valors institucionals, i afecten a totes les persones i entitats que de forma permanent o puntual formin part de l'organització, inclouen des dels principis fonamentals de la bioètica (respecte a l'autonomia de la persona atesa, justícia o tracte equitatiu, beneficència i no-maleficència), fins als objectius de professionalitat, qualitat assistencial i oferiment d'una atenció integral, que considera la persona i el seu entorn afectiu, social i familiar.

Els compromisos assumits destaquen també el respecte a la dignitat de la persona i a les seves creences, l'afavoriment d'un clima de confiança mútua amb persones ateses i acompanyants, i la garantia de respecte a la intimitat i confidencialitat. En les relacions professionals, traça l'objectiu de promoure un ambient de treball digne i motivador, que afavoreixi el desenvolupament i el reconeixement de l'equip humà del CSSV i fomenti la seva responsabilitat, el treball en equip, la gestió del coneixement i la millora contínua. En l'àmbit de la relació amb l'entorn, s'afirma el compromís de mantenir una gestió transparent, eficient i socialment responsable, que consideri el respecte al medi ambient i l'impacte social de les actuacions com a criteris transversals en la presa de decisions.

Aquest Codi ètic ha estat elaborat per un grup de treball interdisciplinari, format per representants de la direcció i professionals pertanyents a diferents unitats i àrees assistencials del Consorci Sociosanitari de Vilafranca. El seu contingut ha estat sotmès a l'opinió del conjunt de persones treballadores del CSSV i aprovat per la Junta de Govern el dia 11 de desembre 2012.

2. Codi ètic

Els principis d'actuació que defineixen el nostre compromís amb el comportament ètic i socialment responsable són els següents:

Govern corporatiu

- La Junta de Govern, en representació de les entitats consorciades, es compromet a promoure el bon govern de la Institució i a vetllar pel compliment de la finalitat, els valors i els compromisos assumits en aquest Codi ètic.

Funcionament i gestió de l'organització

- El CSSV promourà una gestió eficient, honesta i sostenible, vetllant per l'aplicació dels criteris ètics en totes les seves actuacions i cercant la millora contínua de la gestió i de la qualitat assistencial.
- La relació amb les administracions públiques es regirà pels principis de transparència, cooperació, veracitat i lleialtat mútua, treballant perquè es garanteixi un repartiment equitatiu dels recursos sanitaris i socials al territori.
- Els equips directius proposaran i promouran la consecució d'objectius estratègics comuns, amb transparència informativa i capacitat de lideratge, tot potenciant la transversalitat en el compliment de les fites i els valors de l'entitat.
- Des de la posició d'entitat pública, ens esforçarem per fer un bon ús dels recursos públics i establim ponts de col·laboració i treball transversal amb altres serveis sanitaris i socials del territori, afavorint la continuïtat assistencial i la coordinació necessària per facilitar l'atenció a la millora de la salut i el benestar de la població.
- El CSSV realitzarà una gestió eficient dels edificis i instal·lacions, vetllant per la seguretat i el confort de les persones usuàries, professionals i visitants.
- En l'aplicació d'un model de gestió de qualitat, ens comprometem a conèixer i avaluar la percepció, expectatives i el grau de satisfacció de les persones usuàries i les persones treballadores.

Persones ateses i famílies

- El CSSV es compromet a prestar una atenció continuada, de qualitat i integral, dissenyant les actuacions per processos basats en l'evidència científica, i implicant l'entorn afectiu i familiar de les persones ateses.
- La pràctica assistencial seguirà en tot moment els criteris ètics, proporcionant un tracte a les persones ateses i les seves famílies basat en el respecte, l'empatia i l'amabilitat.
- Afavorirem un clima de confiança mútua amb les persones ateses i familiars, i promourem la seva participació en el procés assistencial, potenciant la coresponsabilitat dels usuaris i usuàries amb el funcionament del centre i en l'exercici dels seus drets i deures.
- Respectarem la dignitat de les persones i les seves creences, sense fer ni tolerar cap mena de discriminació per raons de tipus econòmic, social, moral, ideològic, religiós, sexual, ètnic o racial.
- El CSSV es compromet a procurar el benestar i la millor qualitat de vida possible de les persones usuàries. Oferirem sempre les cures i guariments més adequats al seu procés i estat psicosocial, considerant els principis de no maleficència i justícia, beneficència i autonomia.
- El CSSV treballarà per garantir la informació als usuaris i usuàries sobre els seus drets i deures en relació a la salut i atenció sanitària.
- Garantirem la confidencialitat de les dades personals i assistencials de les persones usuàries, segons la Llei orgànica 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal, i respectarem la seva intimitat en totes les actuacions professionals.
- Proporcionarem a les persones usuàries i, amb la seva autorització, a les seves famílies, la informació sobre el seu procés d'una manera clara, entenedora, continuada, suficient, prudent i esperançadora, amb la finalitat de garantir la seva autonomia personal i de lliure decisió, i que puguin donar consentiment en els procediments diagnòstics o terapèutics que ho requereixin.
- Quan el procés sigui irreversible, acompanyarem les persones ateses i les seves famílies, tenint en compte les voluntats anticipades del pacient quan les circumstàncies no li permetin expressar personalment la seva voluntat.
- Valorarem els casos en què les persones ateses tinguin reduïdes les seves capacitats mentals i es trobin en situació de desprotecció social i familiar, que puguin esdevenir jurídicament incapaces per algunes o totes les seves decisions vitals. En els casos de modificació de la capacitat,

prendrem les decisions conjuntament amb el tutor legal, de forma objectiva a favor de la persona atesa, de respecte a la seva dignitat i protegint els seus interessos.

- En situacions de final de la vida, ens comprometem a acompanyar la persona malalta i la seva família en el procés de dol.

Persones voluntàries i col·laboradores

- El CSSV promourà la incorporació de persones voluntàries acreditades en activitats lúdiques i d'acompanyament als usuaris i usuàries, i el reconeixement de la seva tasca.
- Facilitarem la formació i l'intercanvi de coneixements amb les persones voluntàries i potenciarem les seves aportacions, vetllant pel correcte desenvolupament de la seva activitat i protegint sempre la privacitat de les persones usuàries.

L'equip de professionals

- Totes les persones treballadores del CSSV es comprometen a desenvolupar la seva activitat professional des de la bona pràctica, amb responsabilitat i implicació en el compliment dels objectius de la Institució, i procurant la millora contínua.
- El CSSV promourà el desenvolupament professional i personal de les persones treballadores, garantint una formació continuada que permeti actualitzar i avaluar els coneixements i habilitats adquirits de tot el personal, d'acord a les competències professionals de l'activitat que realitzin. D'igual manera, les persones treballadores s'esforçaran per mantenir actualitzats els seus coneixements i les seves habilitats.
- Fomentarem el reconeixement i la motivació del personal, cercant la satisfacció professional i el sentiment de pertinença a l'organització.
- Les relacions amb i entre les persones treballadores estaran basades en el respecte mutu, el diàleg, el treball en equip i la transparència.
- Respectarem la diversitat en els nostres equips humans i garantirem la igualtat d'oportunitats en l'accés i la promoció, sense tolerar discriminació per motius de gènere, ètnia, edat, orientació sexual, valors i creences o discapacitat.
- Mantindrem llocs de treball adequats, saludables i segurs, prevenint els riscos laborals i vetllant per garantir un ambient lliure de qualsevol conducta d'assetjament o intimidació verbal, física o psíquica, que atempti contra la dignitat de la persona, sigui degradant, humiliant o ofensiva.

- El CSSV facilitarà la conciliació de la vida laboral amb la vida personal i familiar.
- Els nostres professionals desenvoluparan la seva activitat aplicant teràpies basades en l'evidència científica i considerant els aspectes ètics de la seva actuació en l'exercici de la professió.
- Garantirem la col·laboració interdisciplinària en l'exercici de la pràctica professional, com a garant d'un model d'atenció integral a les persones usuàries i el seu entorn social.
- L'equip de professionals mantindrà en el tracte amb les persones usuàries i familiars una actitud oberta i resolutiva, basada en l'amabilitat, l'empatia, l'escolta activa i el respecte per la seva dignitat. Es garantirà la confidencialitat de tota la informació a la qual es tingui accés en funció de les seves competències.
- Es disposarà d'orientacions i protocols comuns d'actuació en situacions clíniques, socials i de salut habituals que plantegin problemes ètics, i es consultaran els casos de dubte.

L'entorn social i ambiental

- El CSSV es compromet a vetllar per la protecció del medi ambient i a impulsar mesures d'estalvi i eficiència en l'ús dels recursos, garantint una adequada utilització de les instal·lacions i els materials, i tenint cura de minimitzar i gestionar els residus produïts.
- Considerarem criteris de sostenibilitat en la compra de productes i serveis, prioritzant la selecció de proveïdors que integrin aspectes de responsabilitat social i cercant productes que comportin un menor impacte social i ambiental. La consideració de requisits de responsabilitat social es tindrà en compte també per a la selecció d'entitats formadores del CSSV.
- Fomentarem la interrelació amb les entitats socials del territori, treballant per promoure el reconeixement de la nostra tasca per part de la ciutadania i promovent el desenvolupament de projectes conjunts.
- El CSSV es compromet a fomentar la millora de la salut i el benestar de la població, impulsant iniciatives de promoció de l'envelliment saludable i promovent un canvi social respecte a la consideració de l'última etapa de la vida.

3. Revisió i avaluació

El Comitè d'Ètica Assistencial i la Comissió de Qualitat del CSSV són els òrgans encarregats de l'aplicació i verificació del compliment del Codi ètic. Aquests principis d'actuació seran revisats periòdicament i es portaran a terme les modificacions i adaptacions adients quan així ho determini la Junta de Govern o ho proposi el Comitè de Direcció de l'entitat.

4. Participants en l'elaboració del Codi ètic

El grup de treball creat per elaborar la proposta de Codi ètic que s'ha presentat al conjunt de l'organització està format per les següents persones:

Roser Aguilar. Directora gerent

Rosa Maria Bujaldón. Cap de Serveis Generals

Pilar Felices. Coordinadora del projecte de voluntariat

Xavier Forés. Director mèdic

Vanessa Freixedas. Infermera

Imma Garcia. Directora de Recursos Humans

Carmen Guerra. Representant del Comitè d'empresa del Centre Sociosanitari de Vilafranca Ricard Fortuny

Lourdes Martínez. Directora d'Infermeria

Montse Mellado. Coordinadora de Qualitat Assistencial

Jeroni Muñoz. Metge psicogeriatra

Marga Palau. Auxiliar d'Infermeria

Adrià Pérez. Infermer del torn de nit

Mònica Torrents. Representant del Comitè d'empresa del Centre Sant Francesc

Encarna Torres. Directora de l'Àrea Social i Responsable d'Atenció a l'Usuari

Emili Villarubia. Auxiliar d'Infermeria del torn de nit

Equip consultor: Salut i Medi

5. Referents del Codi ètic

Els principis de la bioètica

El 1979, Beauchamp i Childress van aportar al moviment de la bioètica, sorgit als anys setanta, els següents principis universals per a la pràctica assistencial:

- **Principi d'autonomia o de respecte a les persones:** les persones s'han de tractar com a éssers autònoms, i aquelles que tenen disminuïda l'autonomia han de ser objecte de protecció especial.
- **Principi de beneficència:** obligació de beneficiar o de fer el bé, d'acord amb els criteris de la persona atesa. No només s'han de respectar i protegir les decisions dels usuaris i usuàries, sinó que també cal un esforç per assegurar-ne el seu benestar.
- **Principi de justícia:** implica el tracte equitatiu, la imparcialitat en la distribució de cures i recursos, de beneficis i de riscos.
- **Principi de no-maleficència:** obligació d'extremar els possibles beneficis i minimitzar els possibles riscos, i no fer mal en cap cas.

Altres referents

- ❖ Declaració universal dels drets humans de l'any 1948
- ❖ Els 10 principis del Pacte mundial de Nacions Unides
- ❖ Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels drets humans i la dignitat de l'ésser humà en relació a les aplicacions de la biomedicina, de 4 d'abril de 1997, en vigor a l'Estat espanyol l'1 de gener de 2000.
- ❖ Carta de drets i deures de la ciutadania en relació a la salut i l'atenció sanitària, aprovada pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya el 24 de juliol de 2001.
- ❖ Codis deontològics de col·legis professionals de Catalunya (personal mèdic, infermeria, treball social, psicologia i fisioteràpia).